Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII — Reus Dimecres 27 de Abril de 1898 — Núm. 3.533

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas.
n provincias trimestre. . . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar . . . . . . » 7
Anúncis, á preus convencionals.

Administració y Redacció
PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Farmacia Serra La que paga més contribució de la provincia
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT
Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

SECCIÓ DOCTRINAL

Serenitat y prudencia

Las escepcionals circunstancias ab que Espanya s'ha vist obligada á aceptar la guerra á que 'ls Estats-Units l' han abocat ab la escusa d' uns hipócrits sentiments humanitaris; lo molt que queda per perdre á la nació espanyola, puig que no es sols la sanch dels seus fills y 'ls diners, sino bona part de la seva industria quinas fabricas alimentan á las familias dels soldats, y l' afany d' enriquirse que tè una part de la prempsa, pera qui ni 'ls sagrats interessos de la patria son respectats, puig que aculleixen en las sevas columnas tota classe de noticias encara que aquestas donguin lloch á pessimismes infundants, ja no parlém de las que produheixen un deliri d' entussiasta pera que vinga després la mes crudel decepció, fa que la actual guerra no s' hagi de jutjar per la impreció del cor, sino per lo fruyt d' un fret rahonament.

Lo cor, á qui atribuhim vulgarment la facultat de rebrer las impresions, no mesura lo valor d' aquestas, y disposat com está sempre al sacrifici si aquest se fa necessari, es un mal conceller; en cambi 'l cervell, mes calculador que impresionista, pesa las paraulas y medita 'ls resultats y si bé te una gran confiansa en l' amor patri de son cor, estableix rahonadas comparacions entre las forsas propias y las del adversari y d' aquestas comparacions ne deduheix consecuencias que poden ser equivocadas, may descabelladas.

En lo cas present los espanyols han de pensar, ademés de sentir.

Espanya, per motiu de las guerras que ha sostingut en lo que va de sigle ha compromés la seva sort y estabilitat colocantse á ne gayre mes altura de Turquia, que en aquels avensos es la que va al devant, se troba avuy bastant aniquilada; pera conservar á Cuba y á Filipinas ha necessitat de la vida de molts dels seus fills y d' alguns milions de pessetas; y pera poguer deturar la ambició dels yankees ha necessitat invertir en la compra de barcos de guerra molts milions.

Cal que tot aixó 's tinga ben present com li ha tingut lo Gobern, que confessantho ab tota llealtat nos ha sortit millor de lo que esperavam, tranzigint en tot lo que á son criteri no constituhia cap vergonya pera la nació, concedint una autonomía ben amplia als cubans, y desafiant los injustificats atachs de la prempsa d' informació, que sense que ella se 'n donés compte era á Espanya la portaveu dels *jingoistas* yankees y dels filibusters de Cayo Huesso.

De la nostra part donchs, está tota la rahó, lo dret y la justicia, y de la sanch que taqui la transparencia del aygua del océa, com la que regi 'ls carrers de las poblacions port de mar de Cuba ó 'ls Estats-Units, á causa de bombeigs que es facil endevinar vindrán, no 'n som los responsables.

Los Estats-Units, poble de curta historia, jove, rich y d' un estat floreixent, d'instints ambiciosos y ficsa la seva atenció en las paraulas de Monroe, «America pera 'ls americans», que élls traduheixen «America pera 'ls Estats-Units», desconeixent lo dret, cegats per la lluhentor de son or y envalentonats per las provas d' humilitat d' Espanya, que costés lo que costés volia evitar lo regnat de la miseria, morts y sanch..... y comptant ab que las sangrias que han debilitat als espanyols los deixavan indefensos, després dels insults, y d' alimentar la insurrecció cubana, confiats en guanyar, han declarat la guerra, y apresonan avans del temps ficsat en lo seu «ultimatum» barcos espanyols, á creurens, que holduptem, las noticias de la prempsa.

Sobre élls, ja que no comptém ab la superior de la forsa bruta ni la dels diners hi tenim la de la rahó, de la moral y de la justicia.

Quina vencerá?

No ho sabém: pero mentres los sucessos se desenrotllan, mentres los canons arreglin lo que no han pogut fer las notas de la diplomacia, esperém serens la decissió dels *Deus* de la batalla: que no 'ns trobin desprevinguts las novas agradables ó tristas que 'ns arribin, sino ben preparats pera acullirlas ab satisfacció si son de las primeras, ab pena si la desgracia vol que siguin las segonas; que triomfi la vilesa ó la justicia, sense que ni en un ni altre càs s' hagin de celebrar á crits ó desesperantse.

Los interessos que á la escuadra espanyola 's tenen confiats son de tan capdal importancia per totas las regions del Estat espanyol, que bé podém afirmar que cap segueix indiferent lo curs dels aconteixements.

Las probas

Diferentas vegadas nos hem ocupat de las proporcions que en aquestos últims anys ha alcansat en nostre país la inmigració de elements complertament extranys y fins opesats á nostra rassa y peculiar manera de ser. Tal vegada lo que respecte d' aquest particular tením manifestat s' hagi calificat per alguns d' exageracions de fanátich ó de pessimismes de desesperat, pero ni nostras amarguras arriban fins l' extrém de fernos perdre tota esperansa, ni nostre entussiasme per la idea que defensém arriba á enfosquirnos la rahó. Y pera que 's vegi la veritat de lo que dihém y de lo que avans d' are tením expressat, aném á posar de manifest la proba més palpable y que menos pot deixar lloch á duptes. Contra 'ls datos estadístichs, contra la proba dels fets, tot argument cau per sa base. ¿Y qué 'ns diuhen aqueixos datos? Per capritxo se 'ns ocorregué llegir l' altre dia en un diari local la relació dels matrimonis celebrats en nostra vila lo dia 18 del corrent mes. Onze matrimonis se verificaren en dit dia. Heus aquí 'ls apellidos dels contrayents: Penen, Fallo, Sagasti, González, Lara, Mazón, Álzola, Urúburu, Pérez, Lopez, Iturbe, Martiles, Andrés, Ducal, Fernández, González, Martínez, Rodríguez, Robredo, Barreño, López y Martínez. De vintidós, solzament cinch apellidos vascongats; los demés de l' altra banda. ¿Hi ha proba més concluhent que aquesta de que en nostra vila la inmigració d' elements extranys ha arribat á tal gran que ja no cap duptar sisquera de que 'ls de casa som los menos y 'ls de fora los més? ¿Cab duptar ni per un moment sisquera, després d' aixó, de la rahó que nos assisteix al estar un dia y altre lamentantnos de las proporcions exageradas que aqueixa inmigració ha prés?

Pero encare hi ha més. Podría potser dirse que la casualitat ha fet que 's casessin en un mateix dia més gent d' apellido erdérich que d' euskérich. Podría ser. Pero també es casualitat que al ocórrens dos dias després llegir la llista de morts nos trobessim ab los apellidos següents: Larrea, Pérez, González, García, Mañas, Polanco, Miguel, Gorostegui y Martínez. Y devant aixó ja no hi ha casualitat possible. Haurían sigut *moltas casualitats*. Aquesta llista de morts guarda relació íntima ab la de matrimonis. Una y altra 's completan perá demostrarnos d' una terminant, incontrovertible é indubitable, que ja aquí, á Bilbao, la rassa euskalduna está en minería, y 'l castellá ó com vulgui anomenârsel, en gran majoría. Ab rahó 's califica á sí mateix un amich nostre de *extranjero en su tierra*.

¿Qué falta després d' aixó? Molt poch. Hi ha un refrà que diu aixís: «De fora vindrá qui de casa 'ns treurá». Encare no han arribat á aixó, pero pel camí sembla que van. Si no ens treuhen, com al fí y al cap s' están quedant ab tots los destins, cárrechs, oficis, professions, etc., etc., se donará 'l cas, més tart ó més aviat, de que las necessitats y la fam nos obligarán, als que hem nascut en aquesta fins lo moll dels ossos «maketizada» vila de Bilbao, á emigrar d' ella marxantnos á Alaska en busca d' or, ó á colonisar las extensas planas de la Manxa.

Que allá, allá anirán.

(Del *Euskalduna*, de Bilbao.)

Memoria

Llegida per lo Secretari de la «Unió Catalanista» don Jaume Maspons y Camarasa en l' acte de descubrir la lapida dedicada al senyor Bisbe Morgades.

Novament venen á aclobarse dessota de las voltas d' aquest Monastir los patriotas catalans; torna aquí la Junta Permanent de la «Unió Catalanista» pera satisfer un deute de gratitut y pera cumplir un acort contret en dias en que la Patria catalana estava de festa, celebrant la restauració del temple venerable ahont se consolidà la nostra gloriosa nacionalitat.

La Junta Permanent de la «Unió Catalanista», ab son President lo docte catedrátich de la Universitat catalana don Jean Permanyer y Ayats, aquí present, assistí á aquellas nobilíssimas manifestacions del esperit catalá celebradas en aquesta benhaurada vila de Ripoll pel mes de Juliol de 1893; cooperá á ellas ab tot l' entussiasme, y en penyora d' aquest y de la admiració que sentia per l' ilustre promovedor de tant enaltidoras manifestacions, acordá fer fondre en bronze 'l material que més resisteix la acció del temps, las hermosas paraulas pronunciadas en aquella ocasió per l' eximi patrici que regeix la Seu vigatana y colocarlas en lloch ben vistós d' aquest Monastir.

L' arquitecte don Joseph Puig y Cadafalch fou l' encarregat del projecte de la obra. Un march de pedra l' encuadra, extreta de la montanya de Montjuich que tantas utilitats está prestant en los moderns temps y que s' ha volgut encaixarla en aquestas antigas pedras pirinencas, plenas de recorts dels esplendorosos temps passats. Es lo march d' estil románich, l' estil catalá per essencia, y en ell s' hi veuhen dibuixadas, á l' un costat la figura del restaurador de la Bassílica, aixoplugat en un dosser, símbol de la iglesia, y al altre, entrellassat ab fullatje, l' escut de Sant Jordi, patró de Catalunya y l' de las cuatre barras, l' escut real de la dinastía catalana; simbolisació hermosa del lema de Deu y Patria que es completada ab la representació del Sant cavaller, matant l' esperit maligne.

Distingits artistas, enamorats de las cosas de la nostra terra, han contribuhit á aquesta obra á més del qui va concebirla. La casa Masriera ab la fosa de las inscripcions en lo bronze; 'ls esculptors Montserrat y Llasser, modelant respectivament las figuras y 'l follatje; 'ls germans Sunyol encarregantse de la execució y l' arquitecte ripollés, senyor Coll, portant á terme ab lo mateix zel é inteligencia 'ls travalls pera la colocació.

Aixís, enllestida la obra y d' acort ab l' Excm. é Ilm. doctor Joseph Morgades y Gili, decidí la Junta

Permanent de la «Unió Catalanista» en sessió del 16 del present mes d' Abril de 1898, venir avuy, festa de Sant Jordi, á descubrir é inaugurar lo referit monument. Lloch ben propi per la seva estada, es en veritat, l' atri d' aquesta Basílica, al costat del portal ahont hi ha reunida triomfalment una historia gloriosa, puig que no menys ho representan los noms del doctor Morgades que tant excelentment resumeixen l' esperit nacional catalá y que la «Unió Catalanista» te la alta honra de segellar.

Per aixó, donchs, torna avuy la Junta Permanent de la «Unió Catalanista» al casal de la Patria, pera perpetuar en nom de la Nació Catalana aquellas admirables expressions que tantas desventuras recordan y tan bellas esperansas despertan, é hi torna per la diada de Sant Jordi, com si ara més que may necessités la nostra Patria Catalunya de la protecció santa del Sant Patró pera purificarse de la maligna y asfixianta atmósfera en que está embolcallada.

CRÓNICA

OBSERVACIONS METEOROLÓGICAS

del dia 26 d' Abril de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 t.	749 749	79 77	1	5'7	Ras	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS Maxima	TEMPERATURAS Minim.	TEMPERATURAS Term. tipo	VENTS direccio	NUVOLS classe	NUVOLS can
9 m. 3 t.	Sol. . . 32 Sombra 21	10	17 19	S. S	Cumul	0'3 0 3

Las persones de bon gust y amants del foment de la industria local no han deixat de visitar, sens dupte, la colecció de mobles que nostre amich lo constructor de mobiliari D. Enrich Oliva te de manifest desde ahir en lo saló d' exposicions de son taller situat en lo carrer de Llovera núm. 52.

La colecció de mobles que 'ns ocupa es un joch de saló, estil reneixement modern, compost de banch escó, sillons, cadiras de rench y auxiliars, arquilla, pilastras, cortinatjes y demès anexos. Totas las pessas están construhidas de noguer y 'ls tapissats y cortinatjes son de tissú fondo perla ab ramatjes de colors serios formant bell conjunt ab la fusta.

Se destacan com á pessas principals lo banch escó y sillons, adornant un y altres primorosos relleus buydats á la mateixa fusta y en particular lo frís y remate del banch que son una maravella en materia escultórica, puig son complicat y ben combinat dibuix ha sigut habilment executat no faltanthi 'l més petit detall y destacantse ab tota naturalitat.

Si notables son las referidas pessas, ho es mès si cap l' armari ó arquilla de saló que forma part integrant del joch en esment. Es lo que 'ls francesos ne dirían un «chef d' œuvre» ú obra mestre entre nosaltres. Aquesta pessa per sí sola podría donar una fama merescuda d' incomparable artista al que l' ha executada, si 'l senyor Oliva no la tingués ja ab just títul adquirida per altres travalls de que ja 'ns en hem ocupat altras vegadas. Si dit moble no 's destaca, com es natural, atés l' objecte á que está destinat, de sos congeneres per lo volumen, ho es per la elegancia de formas y severitat de líneas. Si la fusta ab sas inimitables ayguas no posés al descubert las parts de que 's compón l' armari, se diría que aqueix es d' una sola pessa, tal es l' ajust perfecte que uneix l' esquelet del moble ab los richs plafons que li serveixen de cuberta y adorno. Hem dit richs plafons y tal vegada ne basta aquest nom al que 's mereixen aquells detalls de la mes perfecta escultpura que no sembla feta per má del home sino una cosa sobrenatural. Obertas las fullas que forman l' armari posan de manifest los diferents departaments ab que está subdividit. Tot l' interior es de fusta coneguda per doradillo y una enginyosa porta que s' obre rotllantse en sí mateixa posa al descubert una caixa de ferro propia pera guardar candals. En resumen aquest moble es una verdadera joya artística tal es lo gust ab que está presentat y executat.

Los cortinatjes, construhits de la referida roba, están adornats per panyos de vellut de color apropiat y d' un artistich dibuix hábilment brodat á la seda.

Encare que de un gust diferent, si bé formant bell conjunt, las cadiras auxiliars, son també de fusta de noguer ab daurats y tapissadas de vellut de Génova de color serio ab dibuixos. Son una verdadera joguina. Las esculpturas que las adornan sen en miniatura y primorosament buydadas.

Los referits mobles, colocats en l' elegantíssim saló d' exposicions, tenen per complement d' adorno á més de las flors y plantes naturals, innumerables objectes de porcelana, cristalería y metalls de la alta fantasía, que 'l Sr. Oliva té á la venda propis pera regalos.

No vacilém en recomanar la visita dels referits mobles, durant los pochs dias que durará la exposició, segurs de que han de causar la admiració, si detallada y escrupulosament son examinats, puig dubtém que cap més fábrica de mobles tant d' Espanya com del extranjer, pugui presentar ab més gust y perfecció la série de traballs que periódicament y molt sovint presenta D. Enrich Oliva en cumpliment dels encárrechs que tant de nostra població com de fora li encarregan distingidas familias, recompensant aixís los traballs y esforsos que dit amich nostre fa pera posar en lloch alt y preferent la industria d' ebanistería establerta en nostra ciutat.

—

Si 's reuneixen suficient número de senyors regidors avuy á dos cuarts de vuyt del vespre celebrará sessió de primera convocatoria l' Excm. Ajuntament.

—

Lo vinent diumenge en la funció teatral que donará en la societat «El Alba» la secció d' aficionats al art dramátich, posará en escena la comedia catalana en un acte «La pau torbada», original de nostre bon amich y corresponsal de Lo Somatent á Tortosa en Joseph Ferrer y Gendre, y 'l drama histórich en un acte «La fí de Serrallonga» original de nostre apreciat redactor Joseph Aladern.

Lo carinyo ab que 'ls joves aficionats estudian abdos obras, nos fa creure que aquestas tindrán una felís interpretació y que 'ls assíduos concurrents á la mentada societat passarán una bona nit.

—

En un apreciable periódich de Bilbao hi hem llegit que una casa de comers necessita un jove d' uns 18 anys pera l' escriptori, exigint com á bona recomanació que sápiga la llengua euskera.

Heus aquí una conducta que si fos imitada per totas las casas de banca, comers é industrials d' aquella cosmopolita é important vila del Nort, aviat tornaría á ser general l' ús de la llengua materna en tota classe de conversacions.

—

Escriuhen de Bilbao que l' «Arbre de Guernica» está malalt.

La noticia no 'ns sorprén: los atachs dels maketos y la indiferencia d' una bona part de bascongats en defensarlo, han rosegat la vida del «Arbre» que simbolisa á sas venerandas llibertats.

Diuhen que la Diputació pensa curar l' «Arbre Sant», aixís l' anomenan los Dipuats.

No ho trobém malament, ja que aixís los euskalduns tenen sempre qui 'ls hi evoca son gloriós passat; pero res farán ab curarlo, sino propagan las ideas de patria que simbolisa, matant las indiferencias que l'han portat á la raquítica vida que ara s' intenta nutrir millor pera evitarli la mort.

—

Ahir se despedí d' entre nosaltres pera marxar cap á París, ahont lo reclaman sos estudis oficials de llenguas, nostre apreciat amich y excelent colaborador en Miquel Ventura Balanyá. Li desitjém una bona estada en la capital de Fransa y moltas prosperitats en sa carrera y que prompte 'l poguém veure altra volta entre nosaltres.

—

En la solemne sessió pública que celebrá 'l diumenge passat la «Academia Calasancia» de Barcelona, nostre company en la prempsa y académich de número de dita Corporació, D. Valeri Serra Boldri doná lectura á la poesía «La Bandera de Santa Eularia» que l' eximi poeta Mossen Jascinto Verdaguer extragué de las planas del poema «Santa Eularia» que está preparant.

Felicitém al eximi Mossen Cinto per l' èxit que segons nos escriuhen obtingué la mentada poesía, hermosíssima filigrana de forma y fondo com tot lo seu, al ensemps que fem extensiva la felicitació al amich Serra per l' honrosa distinció de que ha sigut objecte per part del primer de nostres poetas.

—

Lo ministre de Foment abriga 'l propósit d' adelantar los exámens de fí de curs.

També 's proposa ordenar se reanudi en breu lo curs en las Universitats que han sigut tancadas.

Aquesta mida obeheix al fet de que han sigut cridats á las filas molts escolars que 's troban compresos en lo contingent d' excedents de cupo de 1897.

—

Segons diu un periódich ha suspés los seus travalls la important fábrica que 'ls senyors Molas y Ricart tenen en la ciutat de Vich.

—

Un corredor de carbons molt conegut á la plassa de Barcelona ha rebut per telégrafo la noticia de que havian quedat rescindits tots los contractes de carbó ajustats pera 'ls fabricants é industrials de la capital del Primpcipat.

—

Ans d' ahir, á dos quarts de vuit del matí, va ser llensat á l' aygua en la platja de la mar Vella la segona secció del dich flotant y deponent que construheix la Maquinista Terrestre y Marítima pera 'l port de Barcelona. La botadura 's verificá pel mateix ordre y procediment empleat en la primera secció, llensada á l' aygua en lo mes de Desembre del any passat. Al tocar lo xiulet se van tallar las amarras que subjectavan per la part posterior la pesada mola, deixantse anar aquesta sobre la varada, al principi á poch á poch y després aumentant la velocitat fins á caure á la mar, aixecant una gran onada.

L' espectacle fou molt interessant, haventlo presenciat los enginyers del port, los de la provincia y de la Maquinista, numerosos invitats y una gentada considerable que estava fora del cercat á lo llarch de la platja y en los terrats de las casas dels voltants. En l' acte de la cayguda ressonaren forts aplausos, mentres al capdemunt del dich flotant posaren los obrers duas banderas nacionals colocadas en los extrems y la de la casa constructora en lo centre. Los vapors «Setanti», «Montseny I», «Toro» y «Montseny XIII» llensaren un cap al dich, lo qual entrava remelcat al port á las nou.

—

En la Administració de Consums d' aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d' ahir, la cantitat de 859'35 pessetes.

—

Segons llegím en *La Renaixensa* de Barcelona, ab la claretat d' expressió que 'ls seus lectors ja coneixen per los articles d' agricultura ab que vé afavorint son diari, D. Joaquím Aguilera acaba de publicar en catalá un llibre molt útil ab lo títol de «Teoría y práctica dels adobs». Los diferents capítols que conté aquest llibre tractan dels següents temas: Elements que las plantas assimilan del ayre.—Modo com las plantas assimilan per medi de las arrels las substancias fertilisants de la terra.—Propietats físicas de las terras conreables.—Constitució química de las terras conreables.—Causas de esterilitat de la terra conreable.—Estudi dels microorganismes desnitrificadors ó reductors.—Estudis de las substancias fertilisants d' origen orgánich.—Adobs vegetals.—Substancias minerals que serveixen d' adob.—Fosfats, sals potássicas y calcáreas.—Adobs dits guanos minerals.

Com se veu, l' estudi dels adobs que necessita la terra es complert y havent escrit lo senyor Aguilera lo seu llibre atenent als coneixements que sol tenir la classe pagesa sobre un assumpto de vida ó mort per ella, no cal dir la molta utilitat que del mateix pot treure. Lo pagés d' aquestas terras, per efecte de la poca afició que 'ls seus pares tenian á ferlo instruhir degudament, poca afició que tampoch ha pogut fer desenrotllar en ells l' exemple dels pagesos d' altres paíssos que han lograt fer remuneradors uns cultius que aquí 's tenen per ruinosos, viu se pot dir sense coneixer be las mateixas terras que li tenen de donar pá. En la tría dels adobs, com are en la plantació dels nous ceps que convenen á sas vinyas, vá á la babalá de la mateixa manera. No te altre nort casi que l' instint y l' exemple d' algún vehí que si fa no fa está en las sevas condicions mateixas.

Convé, donchs, que 's fixi en los llibres que 's publican sobre lo que li convé, sobretot si se li donan en sa llengua y ab exposició clara y metódica. Lo llibre del senyor Aguilera no te aquell empalegament que se sol veure en los llibres de la gent del «cuerpo», sino que de lo que diu se 'n pot fer cárrech cualsevol pagés per poch instruhit que sía.

—

Al arrancar part del enrajolat del cós central de la Iglesia parroquial de Sitjes, pera procedir á la nivellació del nou que s' está colocant, s' han descubert varias tombas en las que encara se conservan las caixas de fusta en bon estat, lo que demostra estavan reservadas al enterrament de diversas cofradías y altras entitats d' aquells temps. En una inscripció sobre pedra llisa, se llegeix:

JACENT
OSSA
PERIT
CARO

La fetxa encarque algo borrosa sembla ser la de 1117.

En altre, trencada per abdós costats, se pot llegir la seguent inscripció:

SEPVLTURA DE
LA CONFRARIA L
ELM PER LO
ARES I
UNFRAI

De lo que 's desprén descansan allí los restos dels marins que formavan la Cofradía de Sant Telm, una de las més ricas y numerosas que contava Sitjes en aquella época.

—

ESCORIAS THOMAS.—Vegis l' anunci de la quarta plana Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá (Bou) 12.

Bitllets del Banch d' Espanya

ab prima

La casa PORTA ofereix per un bitllet del Banch d' Espanya donar cinch *cortes* de vestit de satí de cotó anomenat «Patria» y una pesseta de plata.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil

del dia 25 de Abril de 1898.

Naixements

Joan Vallcorba Reñé, de Venceslao y Antonia.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Dolors Ciuret Aragonés, 8 anys Travessia de S. Pau. 5.—Fortunata Sabater Vallés, 1 anys, Monterols 27.—Eulalia Puigjaner Targa, 14 anys, Arrabal de S. Pere, 24.—Joan Martorell Gavarró, 74 anys, Cernicerias Vellas 2.

SECCIO RELIGIOSÁ

Sant d' avuy.—Sant Anastassi.

CULTS RELIGIOSOS

Santuari de Ntra. Sra. de Misericordia

Demá dijous à las 5 de la tarde y á expensas d' una devota se cantará una Salve á gran orquesta.

Parroquia de Sant Francesch

Demà á las 7 del vespre se donará comens al mes de María que las fillas de la Inmaculada Concepció dedican à sa excelsa Patrona, predicantse en los dias festius per lo Dr. D. Isidro Germá, professor del Seminari de Tarragona.

Sant de demá.—Sant Prudenci.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	45'	Filipinas	'
Exterior	59'30	Aduanas	68'50
Amortisable	55'50	Cubas 1886	57'75
Fransas	18'60	Cubas 1890	47'13
Norts	18'60	Obs. 6 0[0 Fransa	65'25
Exterior París	33'87	Obs. 3 0[0 »	34'75

GIROS

París	73'00	Londres	43'95

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

—

BOLSI DE REUS

Cotisacions realisadas en lo dia d' ahir à Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	44'60	Cubas del 86	57'50
Exterior	58'80	Cubas del 90	47'
Colonial	5á'	Aduanas	69'
Norts	18'60	Oblg. 5 p 0/0 Almansa	68'50
Fransas	18'55	Id. 3 p 0/0 Fransa	34'
Filipinas	'		

PARÍS

Exterior	33'87	Norts	'

GIROS

París	73'00	Londres	43'95

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

—

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauradó Prats, don Joan Vallés Vallduví y D. Francisco Prius Demestre.

Londres	á 90 dias fetxa.	'	diner
»	á 8 » vista.	'	»
París	à 30 »	'	
Marsella á	» »	'	operacions

VALORS LOCALS	DINER	PAPER.	OPER.
ACCIONS	0[0	0[0	0[0
Gas Reusense.		800	
Industrial Harinera. . .	475	500	
Banch de Reus.		500	
Manufacturera de Algodon.		125	
C.ª Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	150		

—

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 25

De Cette en un dia v. «Correo de Cartagena», de 258 ts., ab efectes, consignat als Srs. Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

De Barcelona en 2 dias llaut «Enrique», de 36 toneladas, en lastre, consignat á D. Joan Mallol.

De Catania en 24 dias berg. gol, italiá «Losina L.», de 148 ts., ab sofre, consignat á D. Emili.

Despatxadas

Pera Cette v. «Correo de Cartagena», ab vi y oli.

NOTA.—Lo carregament de 310. 000 kilos de sofre molt en 8.750 sachs, conduhit á aquest port per lo berganti goleta italiá «Rosina L.», es pera los senyors Vilella y C.ª de Reus.

Barcos á la carga

Dimecres 27

Pera Liverpool vapor «Jacinta», san agent don Modest Fenech.

Pera Cette y Marsella vapor «Cabo Ortegal», son consignatari don Mariàn Peres.

Dijous 28

Pera Bilbao y escalas vapor «Cabo Trafalgar», consignatari don Marián Peres.

Pera Londres vapor «Arana», consignatáris senyors Mac-Andrews y C.ª.

Pera Bilbao y escalas (fent la de Marín) v. «Gijón» que despatxan los senyors Fills de Benigne Lopez.

Divendres 29

Pera Valencia y Cullera v. «Cervantes», son agent D. Joseph M.ª Ricomá.

Pera Burdeos, Helsingfors, Abo, Hangó, Borga, Lovisa, Kotka, Viborg, Fredikshamn, Nystad, Raumó, Björneborg, Kristinestad, Nasa, Jakobstad, Gamla, Karleby, Uleaborg, San Peterburg y Revel; y pera Moscow, Warschau y Nischni Nowgorod, á flete corrido via de San Peterburg, sortirá lo primer de Maig lo vaper «Oberon», que despatxan los senyors Boada germans.

***

Pera Cette directe, Marsella, Génova y Liorna, estará à la carga lo dia 2 de Maig lo vapor «Grao», que despatxa D. Anton Más.

Pera Génova, estará á la carga lo 3 de Maig lo vapor «Unione», que despatxan los Srs. Casaseca y Terré.

Pera Christiania, Christiansand, Arendal, Stavanger, Bergen, Aalesund, Christiansund y Trondhjem, admetent carga pera aquestos ports y demés de Noruega, sortirá lo dia 12 de Maig próxim lo vapor «Sevilla» que despatxan los Srs. Boada germans.

Pera Marsella, Gothemburg, Copenhagen, Stockholm, Christiania, Bergern, Malmó, Helsingborg, Norrköping, Gefle, Sundswall, Stettin, Danzig, Koeninsberg, Libau, Riga y demés ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemanya y Russia, estará á la carga lo dia 12 de Maig lo vapor «Italia», que despatxan los Srs. Boada germans.

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuhen desvaneixers.

Cap remey, ja sía untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebritats médicas, aixís nacionals com extranjeras, están contestes, y ma llarga práctica m' ho ha demostrat, que **la curació de las hernias perteneix única y exclusivament al art mecánich**, acompanyat dels coneixements anatómichs suficients.

No deu confiarse en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs á aquestos se deu la major part de las defuncions que ocurreixen per hernias estranguladas, en raho á ser insuficients pera contenir las hernias.

Molts son los que venen braguers; molt pochs les que saben colocarlos; raríssims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguretat vos dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económich, es lo bragueret de **cautchouc** ab ressort, testimoniantho aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátichs pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurjiá especialista en le tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Hermita de Nostra Senyora del Roser

ULTIMA HORA

Madrid 26.

Lo cassatorpedos espanyol «Audaz», procedent de Queenstown, ha passat à la vista de Rochefort, marxant envers alta mar.

Es aplaudida la brillant maniobra del vapor espanyol «Herrera» que ha forsat lo bloqueig devant de la Habana y ha logràt anclar felisment en lo port.

—Lo Sr. Sagasta, al sortir de Palau, al conferenciar breus moments com de costum ab los periodistas, los hi ha dit que cap noticia 'ls podía comunicar.

—¿Es dir, li han preguntat los reporters, que ne passa res?

—Res absolutament. Pero tinch una noticia: lo Gobern ha rebut un telégrama de Filipinas manifestant que l' esperit públich está molt aixecat...

—¿Y de la guerra? ¿Y de la escuadra?

—Donchs, que no passa res, ha repetit lo president del Consell despedintse dels periodistas.

—Lo «New York Herald» (edició de París), publica un despaig de Londres, segons lo qual uns dels funcionaris de la embaixada inglesa á París, que acaba d' arribar á Londres, ha declarat que 'l gobern francés ha declarat al dels Estats Units, que veuria ab disgust que iniciés cap acte d' hostilitat en le Mediterrani.

La Gran Bretanya ha reiterat á aquest propósit la de sas simpatías y son apoyo serían, de sobrevenir las eventualitats á que 's fa referencia, pera 'ls Estats Units.

—Circula ab insistencia 'l rumor de que 'l canoner espanyol «Ligero» ha acomés en ayguas de Cárdenas á un cassatorpeders nortamericà.

Le barco yankee ha fugit.

—Diuhen de Hong Kong que la escuadra nortamericana al mando del contralmirant Dewey ha marxat cap á Manila.

S' assegura que 'l plan del almirant es d' atacar Manila lo próxim dissapte.

—Lo president dels Estats Units ha firmat la declaració de guerra á Espanya.

Avuy serán posats en llibertat los espanyols agafats per la escuadra americana.

Mac-Kinley que tan enérgich s' ha mostrat fins lo present, cemensa à vacilar, de modo que are 's mostra poch favorable al sistema de desembarchs y bombeigs.

—Per la via de Hong Kong se reben noticias de Manila, dihent que 'l capitá general de Filipinas ha enviat á Cebú un vapor pera recullir als peninsulars que allí viuhen.

—Lo ministre de Marina de Washington ha avisat al Gobern americá que la escuadra espanyola composta del acorossat «Pelayo», dos creuhers, cuatre torpeders y cuatre «destroyers», sortí fa sis dias ab rumbo à la costa yankee.

Aquesta noticia ha produhit grandíssima alarma, de modo que en la Florida regna un pánich extraordinari.

En las bolsas americanas han baixat per dit motiu tots los valors.

—Lo Gobern de Washington ha ofert al de Grecia més del doble de son valor per la escuadra que aquélla posseheix.

—La prempsa grega excita al Gobern pera que acepti ditas proposicions.

—Un despaig de Washington considera inexacte lo rumor de que 'ls Estats Units s' hagin apoderat d' un dels principals ports de las islas Hawai.

Afegeix que també careix de fundament la noticia de que la escuadra americana del mar Assiátich hagi rebut la orde d' atacar Filipinas.

—Excepte Inglaterra, cap nació declarará lo carbó contrabando de guerra.

Le prempsa madrilenya publica varis informes dels que 's deduheix que existeixen á la Península varis munts carbó de pedra pera servir á quantas necessitats surgeixin.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8'56 m. exprés, primera y segona dimars, dijous y dissaptes, (per Vilanova).
12'11 t. mercancias, segona y tercera.
1'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
9'46 m. (per Vilanova).
15'8 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissaptes.

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n.

De Reus á Tarragona

8 30 m.—9'47 m —2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'10 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Taragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8'30 m.
De Barcelona (per Tarragona) 8'30 m.
De id. directe 10'30 t.
De id. id. 1'30 t.
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7'30 t.
De Madrid y Zaragoza 2'30 n.
De Lleyda y Huesca 7'30 n.

NOTA: Los correos pera Filipinas sortirán de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
Pera id. á las 2'00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m
Pera id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.
Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que 's deposita en los bussons desprès de la sortida del correo de Madrid, se li donaá sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Caramelos Pectorals
del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l' aparato respiratori tan sols prenentne un al anarsen á dormir y altre á la matinada, composició inofensiva no conté medicament perillós.
DIPOSIT en Reus **Farmacia de Serra** Arrabal Santa Anna, 80.
Preu de la capsa 6 rals.

PARA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS
INDISPENSABLE Y DE EXCELENTES RENDIMIENTOS
EL COMBINADO EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS
COMO ABONO FOSFATADO

GARANTIZADAS PURAS — SOLUBLES AL CITRATO

El más económico, el más eficaz, el más duradero.

SALES DE STASSFURT
COMO ABONO POTASICO

EN LAS FORMAS DE

SULFATO DE POTASA, CLORURO DE POTASA
SALES CALCINADAS RICAS EN SULFATO DE POTASA,
KAINITA, ETC.

bajo garantía del Sindicato de ventas de STASSFURT

NITRATO DE SOSA
como abono azoado

DE GRADUACION GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y DE EFECTOS RAPIDOS Y SEGUROS

DIRIGIRSE PARA PROSPECTOS É INFORMES SOBRE EL EMPLEO

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA